

1) Küsitavaid oli kuus venda , pärinesid nad Visusti mõisast Põhja-Tartumaalt .Vanim August oli aastatel 1862-68 Liivimaa kuberner ja 1886-89 Riia linnapea . Georg oli meditsiiniprofessor ja 1868-76 Tartu Ülikooli rektor, seejärel 1878-91 Tartu linnapea . Nikolai oli Tartu maakohtunik ja Liivimaa maamarssal , Alexander Tartu Ülikooli usuteaduskonna dekaan , Eduard juhtis Liivimaa kiriku ja hariduselu ning Arthur tegi 1865 algust regulaarsete meteoroloogiliste vaatlustega Tartus . Kuidas kõlab nende ühine perekonnanimi ?

2) Pärast Veebruarirevolutsiooni 1917.a. algul moodustati Tartus kogu Vene impeeriumi ainulaadne Töölise , Soldatite ja Saadikute Nõukogu . Paari kuu pärast tõmmati küll kolmas nimi maha aga kirjutage teie puuduv sõna !

3) Aastal 2006 „Vanemuise“ juures avatud Eduard Tubina mälestusmärgi (autorid Aili Visnapuu ja Veronika Valk) eripäraks on heliinstallatsioonid , autoriks prantslane Louis Dardrel . Erinevaid gonge lüües saab kõlaritest kokku segada muusikafragmente ning laulutekste vabadusest , õnnest ja varest , mille tekstide autoriteks on Marie Under ja Juhan Liiv . Tekste loevad nii nais- kui meesnäitleja , kes paraku küll juba meie seast lahkunud . Kes ? (1 õige 1p.)

4) Küsitav sündis Tartus 08.03.1953.a.ajalooõpetajate perekonnas . Tal on vend Andrus , kes algklassides õppides käis kolm aastat „Vanemuise“ balletistuudios . Ta on võitnud pikkadel jooksudistantsidel medaleid Eesti meistrivõistlustel , olnud maaparandaja Tartu Näidissovhoosis , tegelenud mesindusega . Rahvarinde päevil oli koos Paul Vihalemmaga Tartu Rahvarinde eestistuja ning andis välja Rahvarinde häälekandjat „Tartu Postipoiss“ . Nüüdseks väga tuntud , muuhulgas annab „Vanemuine“ aastast 2004 välja temanimelist draamaauhinda , mille esimeseks laureaadiks oli Helena Merzin . Kes ?

5) 1950. aastal võeti okupatsioonivõimude poolt maha Tartus paiknenud Amandus Adamsoni "Kalevipoeg" - mälestusmärk Vabadussõjas langenud sõduritele . Arutelud Kalevipoja kuju taastamise üle käisid alates aastast 1988 , kuid alles 2002. aastal toimunud näitusega "Kalevipoeg skulptuuris" sai taastamine pidurdamatu hoo sisse. 22. juunil 2003.a. avati Tartus samal kohal taas Kalevipoja kuju . Kaalub ta 2,6 tonni , mõõgaotsast juuksesalkudeni on teosel kõrgust 4,6 meetrit ja kuju aluse hall graniit on toodud Hiinast . Kes on aga uue kuju autor ?

6) V.Uljanov - Leninil ilmus 1909.a. teos „Materialism ja empiriokrititsism“ (eesti keeles 1946.a.) . Teoseid on tal palju , kuid selles teoses materdab Lenin ühe samal aastal Nobeli preemia saanud mehe seisukohti . Küsitava eluaastad 1853-1932 . Kes ?

7) Katoliku ja õigeusu kirikus kutsutakse vastristitut enamasti neofüüdiks . Kuidas kutsuti Hispaanias , aga enamjaolt ristitud juute ja maure ? (Vihjeks - mõlemad nimed algavad sama tähega)

8) Atlase mäe jalamil elasid kolm õde – Enyo , Pempfredo ja Deino , hirmuäratava välimusega „daamid“ olid luigekaelad , sünnist saati hallid juuksed , kolme peale kokku üks silm ja üks hammas . Tegemist oli gorgode õdedega , milline oleks nende üldnimetaja ?

9) Venekeelsete õpilaste protsent eestis õppeaastal 1988/89 kõikus 99%-st Sillamäel kuni 4-5 %-ni Tartu , Põlva ja tolleaegses Kingissepa rajoonis . Kahes Eesti rajoonis puudus aga venekeelne õpe sootuks . Nendeks olid Hiiumaa ja kirjutage puuduv rajoon !

10) Kunagistel NSVL-i paberrahadel oli raha nominaalväärtus trükitud viieteistkümnes keeles , Hiina paberrahadel on see tekst viies keeles . Keeltest nimetaks ära kolm - hiina (mandariini) , mongoli , ja zhuangi keel. Millised keeled on kaks ülejäänut ?

11) Eesti suurim , 90-ne aastane teravalehine asub Põlvamaal Valgjärve vallas Maaritsa asula lähedal Krüüdneri külas ja on 18m kõrgune puu . Perekonnas on 219 liiki , Lõuna-Koreas on ta koos hõlmikpuuga rahvuspuu . Millisest taimest on jutt ?

12) Seda Eestimaa paika on esmakordselt mainitud 1561 aastal Pügale nime all , hiljem on koht kandnud nimesid Pugola , Bockala ja Pulli , viimast nime kannab ka järv , mille kaldal asula paikneb . Tuntust on aga toonud aegade jooksul sealses tellisevabrikus valmistatud väärtelliskivid . Nimetage see alevik !

13) Lätlastel oli kunagi kõva odaviskaja Jānis Lūsis (pildil) , kes 1968 aastal tuli ka Mexico olümpiamängudel selle ala olümpiavõitjaks . Lūsis tähendab läti keeles ühte looma , seda looma esineb ka Eestis . Mis loom ?

14) Milline väin eraldab Korsika saart Sardiiniast ? Sama nime kannab ka üks linn Korsikal !

15) Ühtedel andmetel tähendavat küsitava linna nimi „metssibulat“ , teistel aga „skunki“ . Linnas on teoseid loonud Marc Chagall ja Pablo Picasso , linnas asub kuulus Millennium`i park (pildil) , seal asutas Hugh Hefner oma „Playboy“ , sealse ülikoolis töötas usuteaduste professorina maailma kuulsamaid sürioloogid Artur Vööbus (1909-1988) . Mis linn ?

16) 1960-ndate algul hakkas Sergei Bondartšuk väntama mammutfilmi „Sõda ja rahu“ . Peaosaliste Andrei Bolkonski ja Pierre Bezuhhovi rollidesse kutsus ta algselt ühe kosmonaudi ja ühe sportlase , olümpiavõitja suvemängudelt . Kahjuks idee ei toiminud ja nii võivad filmisõbrad nautida nendes rollides Vjatšeslav Tihhonovi ning režiööri ennast . Kes olid aga need kaks N.Liidu suurust , keda filmi kutsuti ?

17) Milline köögivili olevat legendi järgi sündinud Jupiteri palehigist ?

18) Aastaid oli Leedus tähtsündmuseks igaaastane korvpallimatš Kaunase „Žalgirise“ ja Kaunase Draamateatri näitlejate vahel . Mäng oli nagu mäng ikka , ainult „Žalgirise“ korvpallurite jaoks oli tehtud reeglites üks muudatus. Milline ?

19) Kuidas nimetati antiikajal joomapidu , mis tavaliselt toimus pärast ühist õhtusööki eesistuja juhtimisel ? Seal lahutati meelt lauluga , mõistatuste lahendamisega ning teiste löbustustega . Pidulustasid hetäärid , tantsijad , miimid . Nimetus on kasutusel ka tänapäeval , ehkki teistlaadi kogunemise tähendusena ?

20) Kes on kuuldava muusika autor ?

21) Kui iluuisutaja lahkub jäält, siis ta läheb tulemusi ootama ühe pingi peale . Tavaliselt on selle pingi taga mingid reklaamplagud . Ja seal pingil ootab teda ka treener. Kui tulemused tulevad head , siis nad suudlevad . Ja kui tulemused tulevad halvad , siis nad nutavad . Rahvusvaheliselt on see koht fännide ja sportlaste seas tuntud kui & corner . Mis kaks inglisekeelset sõna tuleb kirjutada punktiirile?

22) Keda on kujutatud sellel postmargil?

23) 1957 aastal valmis ühe Venemaal Vladimiri obl. Kljazma jõe kaldal asuva linna sõjatööstustehases ZiD esimene 175 ccm 8-hobujõulise mootoriga tsikkel ".....-175" , mis välimusest meenutas toleaegeid "Jawasid" ja mida juba muudetud välimusega toodeti kuni 1959. aastani . Mootorrattale pandi nimi tehase asukoha linna järgi . Hiljem ilmus 4-käiguline, vahelduvvoolu generaatoriga ning linna vapilt pärit jänestega bensiinipaagil mudel 175A. Neljateistkümnne aastaga jõuti tsiklitoodanguga miljonenda masinani. 1965 läks samas tehases tootmisse juba uue nimega mootorratas "Voshod". Mis nime kandis see Eestiski käibel olnud mootorratas ?

24) Kes ? Eestis on ta tuntud eelkõige Gil Grissom'i osatäitjana seriaalis "CSI: Kriminallistid" . (Vihjeks veel niipalju , et sama perekonnanime kandis ka Eesti esimene teedeminister)

25) Kes on see Eesti suhtes ebaharikult otsekoheste ja isegi solvavate arvamussavaldustega kurikuulsaks saanud Soome ajakirjanik , kes soovib eestlastel lõpetada eneseimetlus, hakata end pesema ja mõelda , missuguseks riigiks tahame saada ? Delfis ja Sõnumilehes on tema lood ikka uudisekännise ületanud ja toonud arvukalt "klikke" ja kurje kommentaare . Elab Eestis juba 1995.a. alates.

26) Rahvusvahelisi spordialade liite on maailmas kindlasti paarisaja ringis , kuid millise spordiala alaliit on kõige arvukama liikmeskonnaga , sinna mahub 218 riiki ?

27) Laureuse spordiauhinna laureaatide valimine toimub järgmiselt : üle 1200 spordiajakirjaniku , enam kui 120-st riigist nimetavad viie põhikategooria nominendid , kelle seast Laureuse Maailma Spordiakadeemia 45 liiget valivad salajasel hääletusel parimad . Need 45 liiget on endised spordikuulsused – näiteks Mika Häkkinen , Martina Navratilova , Michael Jordan jpt. Kes on aga selle akadeemia president (esimees) ? (Pildil on Laureuse auhinnaga kaasneva kujukesega Roger Federer)

28) Legendaarne Fred Kudu oli treeneriks ja mentoriks paljudele Eesti sportlastele , eelkõige muidugi kümnevõistlejatele . Vähem on aga teada , et Fred Kudu tuli 1939 aastal kahel kergejõustikualal Eesti meistriks , üks ala oli 200m tõkkejooks , milline oli teine ala ?

29) Aastal 2009 tõid Eestisse MM hõbeda mehed nimedega Kazbulat Šogenov , Denis Presnetsov , Vjatšeslav Ištšik , Aleksander Antonov ja Sten Anslan . Tegemist oli võistkonnaga , samal alal tõi Eestisse individuaalse hõbemedali Ilona Tsvetkova ja pronksi Darja Trentševa . Nimetage spordiala ?

30) Kes laulab ?

31) Keda või mida kutsutakse Jaapanis sõnaga *hibakusha* ? (NB! Ei ole võimatu ka topelthibakusha)

32) Enne , kui küsitav element endale praeguse nime sai , kandis ta nimesid *emanatsioon* ja *niteoon* . Arvati ka , et ta on toroon ja aktioon . Avastajateks pakuvad teatmeteosed Ruthefordi , Soddyt , Ramsayd , Debiernè'i , ja Dorni . USA-s on majaostu – ja müügi eeltingimuseks selle elemendifooni kindlakstegemine ning selle suurus mõjutab oluliselt hinda . Mis element ?

33) Venelaste kirg monumentide järgi on teada tuntud . 04.10.2005.a. avati Jekaterinburgis (endine Sverdlovsk) monument nimega „Klava“ , autoriks Anatoli Kobõljanski . Pikkust on sambal 12 meetrit , samba detailid 30 X 30 sentimeetrit , kaalub see monstrum 2 tonni ning valmistatud betoonist . Millele on see pühendatud ?

34) Prantsuse füüsik Leon Foucault (1819-1868) ehitas 1850.a. pendli , mille abil tõestas Maa pöörlemise . Maailma pikim selline riistapuu asus veel hiljaaegu ühes kuulsas kirikus , kirik mahutab korraga kuni 14 000 inimest ja pendli otstarve seal oli tõestada Maa pöörlemist neile , kes seda ei usu . Nimetage see kirik ?

35) Selle leiutamine on olnud aeganõudev protsess . 1838 aastast peetavas USA patendiarhiivis on leiutise kohta umbes 4400 patenti , mis omakorda on jaotatud 39 alamkataloogi (kägistajad , lämmatajad , purustajad , grillijad , liimijad , jne.) Igal aastal registreeritakse umbes 30 uut ideed , mitusada lükatakse tagasi ebapiisava uudsuse tõttu . Samas pole aga mitte kellelgi õnnestunud valmistada midagi paremat , kui 1890.a. patenteeritud klassikaline variant . Millest jutt ?

36) Selle manifesti avaldas 1924.a. kirjastus „Kra“ ning read sellest : „ Psühhiline automatism oma algolekus , viisis mille kaudu soovitakse , kas siis verbaalselt või kirjalikult või mõnel muul viisil väljendada mõtte tegelikku lendu . Dikteeritud mõtte poolt , kus mõistuse kontroll täielikult puudub ning vabana mis tahes esteetilistest või moraalinorme puudutavatest piirangutest “. Mis manifest ?

37) „ Et tekitada Ivo sõjarahvale vähegi hirmu ning teda eemale peletada , laskis Tartu ülemvojevooda Ivan Garmošin surmata kõik livimaalastest vangid , köita nad pöidade kohalt kokku ja ajada ja ajada palgi nende jalgade vahelt läbi , kui nii oli kolm – või nelikümmend inimest lükitud palgile nagu vardasse aetud silgud , siis heideti need surnupuntrad Emajõkke , kus vajudes vee alla kerkisid nende varbad pinnale . Lastes seesuguseid parvesid mööda jõge , lootsid venelased , et need , hakates ümberhulkuvale vaenlasele silma sisendavad talle hirmu ja sunnivad Ugandist lahkuma .“ Autor ja teos !

38) Küsitava kunstniku (1469-1525) teoseid säilitatakse mitmetes muuseumides : Inglise kuninga Henry VII portree on Londonis , Taani kuninga Cristian II portree Kopenhaagenis , Don Diego de Guevara portree Washingtonis , „Madonna õunaga Budapestis , „Munga portree „ New Yorgis jne. Tema kohta on öeldud : „ Tema kunst võistleb maalitehnika peensuse ja graatsia poolest Juan de Flandersiga “.Kellest on jutt ?

39) Koomiksilooja ja kohtusekretäri poega hakati ema pealekäimisel telereklaamides kasutama juba 13-aastasena . Näitlejana kujunes tänase „Oscari“ laureaadi läbimurdeks kodutu teismelise Luke Broweri kõrvalosa telesarjas „Kasvuraskused“ („Groving pains“) . Kellest jutt ?

40) Kes laulavad ?

1	VON OETTINGEN	
2	ÜLIÕPILASTE	
3	AINO TALVI , SULEV LUIK	
4	REIN KILK	
5	EKKE VÄLI	
6	WILHELM OSTWALD	
7	MARAAN-juut MORISK-maur	
8	GRAIAD	
9	PÄRNU	
10	TIIBETI , UIGUURI	
11	MAGNOOLIA	
12	MISSO	
13	ILVES	
14	BONIFACIO	
15	CHICAGO	
16	GERMAN TITOV , JURI VLASSOV	
17	KAPSAS	
18	PIDID MÄNGIMA POKSIKINNASTES	
19	SÜMPOOSIUM	
20	JEAN SIBELIUS	
21	KISS , CRY	Kiss & cry corner
22	RAINER MARIA RILKE	
23	KOVROVETS	Kovrovi linn
24	WILLIAM PETERSEN	minister Ferdinand Petersen (s. Peterson, 1887- 1979)
25	SAMI LOTILA	
26	VÖRKPALL	
27	EDVIN MOSES	
28	KAUGUSHÜPE	
29	TAEKWONDO	
30	TINA TURNER	
31	TUUMAPOMMIPLAHVATUSE ÜLEELANU	
32	RADOON	
33	ARVUTIKLAVIATUUR	
34	IISAKU KATEDRAAL PETERBURIS	
35	HIIRELÕKS	
36	SÜRREALISM	
37	ENN KIPPEL „SUURE NUTU AJAL“	
38	MICHAEL SITTOV	
39	LEONARDO DI CAPRIO	
40	ELS HIMMA , AHTI NURMIS	